

Sygn. akt Sygnatura

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 stycznia 2013r.

w następującym składzie:

Przewodniczący:

Protokolant:

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu

sprawy

- I. uchyła karę porządkową upomnienia udzieloną powodowi Z. B. (1) przez pozwany Zespół Szkół w D. w dniu 2 października 2012r.;**
- II. zasądza od strony pozwanej Zespołu Szkół w D. na rzecz powoda Z. B. (1) kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;**
- III. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (kasa SR dla W.) kwotę 341 zł (trzysta czterdzieści jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.**

Sygn.akt. IVP 1091/12

UZASADNIENIE

W dniu 29 października 2012 r. powód Z. B. (1) wniósł pozew skierowany przeciwko Zespołowi Szkół w D. domagając się uchylenia zastosowanej w dniu 2 października 2012r. wobec niego kary porządkowej upomnienia i zwrot kosztów procesu, tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że od 1981r. jest zatrudniony w pozwanym Zespole Szkół w D. na stanowisku nauczyciela. W dniu 1 października 2012r. powód wszedł do sekretariat szkoły z zamiarem skorzystania z kserokopiarki, w celu skopiowania programu nauczania oraz zapoznania się z ostatnim protokołem Rady Pedagogicznej. Wchodząc do sekretariatu nie zastał nikogo z personelu i przystąpił do obsługi kserokopiarki. Następnie podczas odkładania do szafy protokolarza do szafy do sekretariatu weszła sekretarz Szkoły D. T.. Równocześnie powód wskazał, że w czasie obecności powoda w sekretariacie Szkoły, zgromadzone dokumenty znajdowały się w zamkniętych szafkach, a jedynymi dostępnymi do wglądu dokumentami, były protokolarze Rady Pedagogicznej. Podobne zachowanie było stałą praktyką wśród nauczycieli zatrudnionych w pozwanej P., którzy chcieli skorzystać z kserokopiarki, czy chcieli zapoznać się z protokolarzami Rady Pedagogicznej, korzystając w tym zakresie z pomieszczenia, także pod nieobecność pracownicy sekretariatu D. T.. Powód podniósł również, że zapoznanie się z treścią protokołu posiedzenia Rady Pedagogicznej należy do obowiązków jej członków na podstawie § 13 Regulaminu Pracy Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół w D., a powód takim członkiem jest. Bezpośrednio po opisanym wyżej incydencie, w dniu 2 października 2012r. powód otrzymał pismo od dyrektora szkoły G. P., w którym zawarte było zawiadomienie o wymierzeniu mu kary upomnienia. Powyższe doręczenie zawiadomienia nie zostało poprzedzone wysłuchaniem pracownika, a zatem naruszało w sposób istotny art. 109 § 2 kp. W oparciu o zawarte w piśmie pouczenie powód wniósł sprzeciw od decyzji pozwanego, w którym domagał się uwzględnienia swego odwołania oraz odniósł się do zarzutów strony pozwanej. Strona pozwana pismem z dnia 15.10.2012r. odrzuciła jednak sprzeciw, podtrzymując swoje stanowisko w sprawie. W dalszej części powód podkreślił, że jego zachowanie w dniu 1

października 2012r. nie było w żadnej mierze podstawą wymierzenia mu kary upomnienia przez pracodawcę, a wręcz przeciwnie było zgodne z praktyką i zwyczajami przyjętymi w zakładzie pracy. Jednocześnie powyższe działanie w żaden sposób nie uchybiało wewnętrznym przepisom porządkowym placówki, a wręcz było zgodne z § 13 Regulaminu Pracy Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół w D..

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zwrot kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany podniósł, że w dniu 1.10.2012r. powód samowolnie wziął z szafy jakieś dokumenty i skserował je. Obecność powoda w sekretariacie stwierdzono dopiero, gdy z niego wychodził. Dyrektor stwierdził, że powód naruszył zasady obowiązujące u pozwanego. Przyznał, że nauczyciele mieli prawo do zapoznania się z protokołami Rady Pedagogicznej. Wskazał jednak, że niedopuszczalne było, aby swobodnie wchodzili do sekretariatu i sami, bez wiedzy sekretarki lub dyrektora, samowolnie brali dowolne dokumenty z szafy i je kserowali. Oprócz protokolarzy, w sekretariacie były także inne dokumenty, które zawierają dane osobowe i inne informacje, do których nauczyciele nie mogą mieć swobodnego dostępu, ewentualnie po uzyskaniu zgody dyrektora. Zgodnie z treścią § 13 obowiązującego w Szkole Regulaminu księga protokołów udostępniana jest nauczycielom zatrudnionym w szkole, co oznacza, iż mogą się z nim zapoznać. Nie oznacza to jednak, iż mogą swobodnie, bez wiedzy sekretarki lub dyrektora, samowolnie wyciągać protokolarze oraz wykonywać kserokopie. Nadto w ocenie strony pozwanej sprzeczne było stanowisko powoda w sprawie kserowania dokumentu. Powód przedstawił bowiem różne wersje przebiegu zdarzeń z dnia 1 października 2012r. wskazując najpierw, że nie dokonywał kopii dokumentacji szkolnej, następnie, że nie kserował protokołu tylko inne dokumenty. Sprzeczne z przedstawionymi przez powoda dokumentami było także twierdzenie powoda, że powód zaraz po zaistniałym incydencie otrzymał pismo od dyrektora zawierające karę upomnienia. Dyrektor pozwanej szkoły po odbyciu rozmowy z powodem próbował wręczyć mu pismo z dnia 2 października 2012r., którego powód nie przyjął w tym dniu, ale dnia następnego tj. 3 października 2012r.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód Z. B. (1) od 1981r. jest zatrudniony w pozwanym Zespole Szkół w D., na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Przez pierwsze 15 lat powód zajmował stanowisko nauczyciela, a następnie od dnia 1 września 1997 do 31 sierpnia 2012r. pełnił funkcję dyrektora pozwanej Szkoły. Obecnie od dnia 1 września 2012r. ponownie zajmuje stanowisko nauczyciela, wykonując swoje obowiązki w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dowód: umowy o pracę, akt mianowania-akta osobowe

Powód Z. B. (1) jest członkiem Rady Pedagogicznej z prawem głosu.

Rada pedagogiczna jest kolegialnym organem szkoły realizującym zadania dotyczące kształcenia, wychowania i opieki. Księgę protokołów przechowuje się w kancelarii szkoły i udostępniana jest nauczycielom zatrudnionym w szkole, organowi prowadzącemu i nadzorującemu szkołę.

Dowód: regulamin Rady Pedagogicznej (§1 i §13) –k.27-36

W dniu 1 października 2012r. między godz. 10:00 a 11:00 powód przyszedł do sekretariatu, który był pusty. Obok sekretariatu mieści się gabinet dyrektora. Drzwi do gabinetu były uchylone. W gabinecie był dyrektor G. P. i sekretarz Szkoły J. T., którzy zauważyli, że powód wszedł do sekretariatu i uruchomił ksero. Każdy z nauczycieli ma swobodny dostęp do ksera i nie musi o tym fakcie informować dyrektora Szkoły. Powód pod nieobecność sekretarza szkoły dokonał kserokopii programów komputerowych. Obok ksera znajdowała się nadstawka zamykana na klucz, w której były przechowywane protokolarze. Klucze miał dyrektor i sekretarz. Szafka była otwarta. Powód wyciągnął protokolarz Rady Pedagogicznej i przeglądnął go. Nie prosił przy tym dyrektora o zgodę na wykonanie tych czynności, ponieważ nie było takiego zwyczaju. Nauczyciel mieli swobodny

dostęp do protokolarza Rady Pedagogicznej, gdyż każdy z nich był jej członkiem i mieli obowiązek zapoznania się z jego treścią. Nigdy nie musieli również uzyskiwać zgody dyrektora na korzystanie z ksera. Po zapoznaniu się z protokolarzem, powód odłożył dokument do szafy i wyszedłem z sekretariatu. W tym czasie nikt go nie upomniał, nie prosił o wyjaśnienie jak i nie zatrzymał.

Dowód : zeznania świadka J. T. –k. 82-84,

zeznania powoda Z. B. (1) –k.85-87,

zeznania pozwanego –k. 88-89.

Na drugi dzień czyli 2 października 2012r. wicedyrektor poprosiła powoda, abym zszedł na dół i pomógł jej przy komputerze. Po pewnym czasie dyrektor poprosił powoda, aby chwilę został w jego gabinecie i wręczył mu pierwsze pismo, zobowiązujące powoda do wyłączania po każdych zajęciach serwera. Powód podpisał ten dokument, a następnie otrzymał kolejne pismo z datą 2 października 2012r. o wymierzeniu mu kary upomnienia za uchybienie przeciwko porządkowi pracy, polegające na nieuprawnionym dostępie do dokumentacji szkolnej w dniu 1 października 2012r., poprzez samowolne pobranie i wykorzystanie dokumentacji znajdującej się w sekretariacie szkoły oraz dokonywanie kopii tejże dokumentacji bez zgody i wiedzy dyrektora i sekretarza szkoły.

Powód zapoznał się z treścią pisma, a następnie powiedział, że nie zgadza się z postawionymi zarzutami. zaproponował dyrektorowi, żeby na najbliższej Radzie Pedagogicznej, co miało miejsce 30 października 2012r., zapoznał nauczycieli z nowymi zasadami korzystania z protokolarzy. Powód nie chciał od razu podpisać otrzymanej kary, który ostatecznie podpisał na drugi dzień.

W dniu 4 października 2012r. powód złożył pisemny sprzeciw od nałożonej kary, podnosząc, że dyrektor naruszył treść art. 109 § 2 kp ponieważ przed wręczeniem kary upomnienia nie wysłuchał pracownika. W piśmie tym wskazał, że od 30 lat jest nauczycielem w pozwanej szkole, w tym przez 15 lat pełnił funkcję dyrektora i ze zdziwieniem dowiedział się dopiero teraz, że jako nauczyciel nie ma dostępu do dokumentacji szkolnej. Wskazał przy tym na treść § 13 regulaminu szkoły, który nakładał na nauczycieli obowiązek zapoznania się z treścią protokolarza z posiedzenia Rady Pedagogicznej. Zwrócił również uwagę na obowiązujący w szkole zwyczaj swobodnego korzystania przez nauczycieli z ww. dokumentu. Przyznał, że ww. dniu zapoznał się z treścią protokolarza, ale nie dokonywał jego kopii.

Pismem z dnia 15 października 2012r. strona pozwana odrzuciła sprzeciw powoda.

Dowód : dokumentacja związana z udzieleniem powodowi kary upomnienia- akta osobowe

zeznania świadka J. T. –k. 82-84,

zeznania świadka E. M. –k.84-85,

zeznania powoda Z. B. (1) –k.85-87,

zeznania pozwanego –k. 88-89.

W dniu 30 października 2012r. podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej dyrektor szkoły poprosił, aby z uwagi na przepisy kancelaryjne nie korzystać z ksera, gdy nikogo nie ma w sekretariacie.

Dowód: protokół z posiedzenia Rady Pedagogicznej nr (...)–k.51.

Żaden nauczyciel pozwanej Szkoły nie był do tej pory ukarany za samowolne przeglądanie dokumentacji szkolnej, korzystanie z ksera.

Bezsporne

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Powód oparła swoje żądanie na treści przepisu art.112 § 2 k.p.. Stosownie do jego brzmienia pracownik, który wniósł do pracodawcy sprzeciw od wymierzonej mu kary porządkowej, może w ciągu 14 dni od dnia zawiadomienia o odrzuceniu tego sprzeciwu wystąpić do sądu pracy o uchylenie zastosowanej wobec niego kary.

Pismem z dnia 2 października 2012r. powód Z. B. (1) został ukarany karą upomnienia za uchybienie przeciwko porządkowi pracy, polegające na nieuprawnionym dostępie do dokumentacji szkolnej w dniu 1 października 2012r., poprzez samowolne pobranie i wykorzystanie dokumentacji znajdującej się w sekretariacie szkoły oraz dokonywanie kopii tejże dokumentacji bez zgody i wiedzy dyrektora i sekretarza szkoły.

W pierwszej kolejności odnosząc się do warunków formalnych stwierdzić należy, że w przedmiotowej sprawie pracodawca nie zachował formalnych elementów składających się na tryb udzielenia kary nagany tj. stosownie do treści art. 109 § 2 w zw. z art. 110 kp – nie wysłuchał pracownika, tylko od razu podjął decyzję o zastosowaniu kary i zawiadomił pracownika na piśmie o zastosowanej karze wraz ze wskazaniem rodzaju naruszenia obowiązku pracowniczego i daty jego popełnienia oraz pouczeniem o możliwości zgłoszenia sprzeciwu. Strona pozwana w trakcie procesu twierdziła przeciwnie podnosząc, że w bezpośredniej rozmowie wysłuchała powoda przed udzieleniem mu kary porządkowej, ale nie przedstawiła jednak żadnego dowodu na tą okoliczność, a zgodnie z treścią art. 6 k.c. w zw. z art. 300 kp ciężar dowodu spoczywał na stronie pozwanej. Nie wypełnia obowiązku wysłuchania powoda fakt, iż w dniu 2 października 2012r. Z. B. (2) odmówił podpisania i przyjęcia kary upomnienia. W ocenie Sądu odmowa podpisania kary przez powoda nie powoduje, iż doręczenie oświadczenia w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego przez odesłanie z art. 300 kp, nie nastąpiło. Wręcz przeciwnie, powyższe oświadczenie zgodnie z treścią art. 61 § 1 kc w zw. z art. 300 kp doszło do powoda z chwilą, gdy zapoznał się z jego treścią. Nie ma przy tym znaczenia odmowa podpisania przez powoda powyższego pisma. W ocenie Sądu w dniu 2 a nie jak twierdzi strona pozwana 3 października 2012r. doszło do skutecznego udzielenia powodowi kary upomnienia. Zatem wysłuchanie powoda po wręczeniu mu pisma o udzieleniu kary upomnienia naruszało treść art. 109 § 2 kp. Instytucja "wysłuchania pracownika" ma na celu realizowanie funkcji ochronnej prawa pracy i nie może być sprowadzona wyłącznie do formalności. Brak uprzedniego wysłuchania pracownika stanowi formalne uchybienie w procesie zastosowania kary nagany. W takim wypadku kwestia merytorycznej zasadności udzielonej kary nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Odnosząc się na marginesie do istoty sprawy, wskazać należy, że strona pozwana zbyt ogólnie, wręcz niekonkretnie wskazała czyn którego powód się dopuścił, naruszając tym samym art. 110 kp. Nie wystarczy bowiem wpisanie jakiegokolwiek uzasadnienia, ale wskazującego na rzeczywista i konkretną przyczynę decyzji pracodawcy. Takiej zaś w przedmiotowym uzasadnieniu kary porządkowej zabrakło. Konkretyzacja czynu, miała bowiem dopiero miejsce na etapie postępowania sądowego. Dopiero wówczas strona pozwana zarzuciła powodowi, że dokumentacja o której mowa w piśmie z dnia 2 października 2012r. dotyczyła protokolarza Rady Pedagogicznej.

Udzielona kara upomnienia z dnia 2 października 2012r, dotyczyła samowolnego pobrania przez powoda i wykorzystania dokumentacji znajdującej się w sekretariacie szkoły oraz dokonywania kopii tejże dokumentacji bez zgody i wiedzy dyrektora i sekretarza szkoły. Jak ustalono powód w w/w dniu pod nieobecność sekretarza korzystał z kserokopiarki szkolnej, kserując materiały konieczne do prowadzenia lekcji i przeglądał protokoły Rady Pedagogicznej. Powyższe zachowanie

w ocenie Sądu nie było bezprawne, gdyż nauczyciele mieli swobodny dostęp do protokolarza Rady Pedagogicznej, albowiem każdy z nich był jej członkiem. W związku z tym nigdy nie musieli uzyskiwać zgody dyrektora na ich przeglądanie. Ponadto zgodnie z treścią art. 13 regulaminu Rady Pedagogicznej księga protokołów udostępniana jest nauczycielom zatrudnionym w szkole. Nowo powołany dyrektor przed tym zdarzeniem nie informował również pracowników o nowych zasadach korzystania z dokumentów znajdujących się w sekretariacie. Nikt nigdy z tego powodu nie został w żaden sposób ukarany. Dodatkowo wskazać należy, że nie było to samowolne pobranie i wykorzystanie dokumentacji szkoły, gdyż dyrektor pozwanej Szkoły słyszał osobiście jak powód wszedł do sekretariatu i uruchamiał kser. Mógł zatem bez trudu zweryfikować czynności, które powód wykonał, upewnić się czy powód kserował protokolarze, czy też inne dokumenty, poprosić o wyjaśnienie tej sytuacji, a tego nie uczynił. Dodatkowo wskazać należy, że podobne zachowania były stałą praktyką wśród nauczycieli zatrudnionych w pozwanej placówce. Każdy z pracowników miał też swobodny dostęp do ksera. Nikt nigdy nie musiał uzyskiwać zgody dyrektora na jego korzystanie.

Przesłanką odpowiedzialności porządkowej pracownika jest jego wina powodująca naruszenie obowiązków pracowniczych, rodzaj naruszonych obowiązków oraz bezprawność jego zachowania.

Katalog kar jest zamknięty. Nie jest dopuszczalne ich zaostrzanie, np. przez podanie do wiadomości załogi informacji o ukaraniu. Stosowanie innych kar stanowi wykroczenie przeciwko prawom pracownika (art. 281 pkt 4 k.p.)/Komentarz do art. 108 k.p. pod red. Elizy Maniewskiej /

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd dał wiarę przedłożonym w toku postępowania dowodom z dokumentów jako, że żadna ze stron nie podważyła skutecznie ich wiarygodności.

Mając na uwadze, iż pozwany pracodawca nie wysłuchał powoda przed udzieleniem mu kary porządkowej naruszając tym samym art. 109 § 2 kp, a działaniu powoda nie można przypisać cech bezprawności, to na podstawie art. 112 § 2 kp powództwo należało uwzględnić, o czym orzeczono w pkt.I sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w oparciu o art. 98 kpc. który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W niniejszym postępowaniu strona pozwana traktowana jest jako strona przegrywająca sprawę w całości. W związku z tym obowiązana jest zwrócić powodowi poniesione przez nią koszty zastępstwa procesowego. O kosztach tych orzeczono na podstawie § 12 pkt 1 ust.3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U 2002 Nr 163 poz. 1349) zasądając od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W pkt. III wyroku, na podstawie przepisów art. 113 ust.1 w zw. z art. 13 ust.1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz.1398), Sąd nakazał stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa kwotę 341 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych przez Sąd.

Z: odnotować w rep.

Odpis doręczyć pełnomocnikowi powódki

Kal. 14 dni

W. 16 stycznia 2013r.